

МІЖМУНІЦИПАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО – ІННОВАЦІЙНА ФОРМА МІСЦЕВОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Сьогодні в Україні здійснюється широкомасштабна реформа місцевого самоврядування, одним із пріоритетних напрямів якої є розвиток співробітництва територіальних громад. Одночасно таке співробітництво є інноваційним інструментом сталого місцевого розвитку, що використовують у багатьох європейських країнах з метою муніципальної консолідації, підвищення спроможності органів місцевого самоврядування надавати якісні послуги громадянам.

Таке співробітництво є відносно новою формою політики місцевого та регіонального розвитку. Її суть полягає в тому, що органи місцевого самоврядування на договірній основі об'єднують свої ресурси та зусилля для вирішення спільних проблем розвитку. Кінцевою метою такого співробітництва є підвищення якості життя членів територіальних громад. Це співробітництво є характерним для децентралізованої територіальної адміністративної системи. Чим вищим є ступінь автономії органів місцевого самоврядування (муніципалітетів), тим більше вони потребують співпраці й тим більше вони можуть співпрацювати.

Досвід багатьох країн засвідчує, що органи місцевого самоврядування (територіальні громади базового рівня) ніколи не є абсолютно самодостатніми, незалежно від їх площі та чисельності населення. У зв'язку із цим співробітництво територіальних громад є актуальною та інноваційною формою діяльності багатьох органів місцевого самоврядування. Таке співробітництво є логічним рішенням для нейтралізації наслідків нераціонального розподілу функцій та ресурсів між органами місцевого самоврядування, недосконалої організації територіальної влади.

Міжмуніципальне співробітництво є результатом добровільного та осмисленого рішення його учасників. Воно не є разовою (фрагментарною) дією, а також повинно мати такі ознаки: суб'єкти співробітництва повинні бути юридичними особами та мати відповідну політичну, юридичну й фінансову автономію (з урахуванням принципів Європейської хартії місцевого самоврядування та положень національного законодавства); вони погоджуються спільно працювати над певним питанням місцевого розвитку, яке належить до їх компетенції; таке співробітництво має свою ціну для кожного з учасників; суб'єкти співробітництва погоджуються надавати відповідні ресурси для отримання обопільної користі, яка була б недосяжною в разі їх самостійної (ізолюваної) діяльності; має бути визначений чіткий період реалізації такого співробітництва із встановленими критеріями та індикаторами оцінювання його ефективності [1].

Співробітництво територіальних громад доцільно розглядати сьогодні також як дієвий інструмент муніципальної консолідації та покращення якості послуг, які надають органи місцевого самоврядування.

Міжмуніципальне співробітництво може бути визначено як відносини між двома або більше територіальними громадами, що здійснюються на договірних засадах у встановлених чинним законодавством формах з метою підвищення спроможності згаданих громад у вирішенні в межах їх компетенції актуальних питань місцевого розвитку, ефективного виконання своїх повноважень та підвищення якості надання послуг громадянам.

Отже, органи місцевого самоврядування можуть об'єднувати свої ресурси для подолання спільних проблем, обмінюватися набутим досвідом у наданні окремих публічних послуг, для покращення ефективності своєї роботи. ММС має великий потенціал, який може бути дуже корисним для забезпечення сталого розвитку усіх (великих і малих) громад, особливо сьогодні в умовах реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні.

Література

1. Толкованов В.В. Співробітництво територіальних громад (міжмуніципальне співробітництво – ММС): навчальний посібник / В. В. Толкованов. – К.: Поліграф, 2016. – 159 с.